

Propaganda ob dnevu zmage, prikrivanje strahu z zastraševanjem in zanikanje ugrabitev

15.5.2026 - | gov.si

Kremelj med praznovanji dneva zmage reciklira mite o »nacistični Ukrajini«.

Ključni dogodki

- Narativi tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja (angleško Foreign Information Manipulation and Interference - FIMI) so zmanjševali pomen ruskega nelagodja zaradi ukrajinskih napadov z brezpilotniki
- Dan zmage je služil kot pretveza za obujanje trditev o »nacistični Ukrajini«
- Proruski mediji so skušali preusmeriti pozornost od ruskih ugrabitev ukrajinskih otrok

Pregled preteklega tedna

Ruski dan zmage je spremljal val dezinformacij, saj je Kremelj zgodovino izkoristil kot orožje za upravičevanje svoje vojne. Proruski mediji so Ukrajino lažno prikazovali kot »nacistično državo«, ker ni sprejela ruskega praznovanja 9. maja, pri tem pa prezrli, da Kijev konec druge svetovne vojne obeležuje 8. maja skupaj z Evropo. Medtem grožnje o »popolnem uničenju« Ukrajine zaradi napadov z droni na rusko ozemlje razkrivajo obup Moskve ob neuspehih na bojišču.

Najbolj pretresljivo je, da so ruski mediji prikrivali prisilne deportacije ukrajinskih otrok, pri čemer je obtožena ruska uradnica Maria Lvova-Belova trdila, da Rusija »združuje družine«. Resnica? Več deset tisoč otrok ostaja v ruskem skrbništvu, kjer so podvrženi prevzgoji ali prisilnim posvojitvam. Po podatkih OZN se jih 80 odstotkov še vedno ni vrnilo k svojim družinam. Ne gre za napake, temveč za zločine proti človečnosti, prikrite s propagando.

Od potvarjanja zgodovine do neposrednih groženj – kremeljski narativi skušajo preoblikovati resničnost. V nadaljevanju razkrivamo laži in resnice, ki jih prikrivajo.

Glavni FIMI narativi, ki se širijo

»Kijev žali spomin na dan zmage in je na strani nacistov«

Noben dogodek za Kremelj nima večje simbolne in propagandne teže kot dan zmage, kar se je ta teden odražalo v izrazitem porastu tovrstnih trditev. Ena od njih je skušala prikazati Ukrajino kot teroristično nacistično državo ter jo lažno obtožila »nespoštovanja« praznika, ker naj ne bi spoštovala dogovorjenega premirja.

Trditev, da Kijev »ni spoštoval« premirja, medtem ko naj Rusija bi ga, ni podprta z dejstvi. Poročila kažejo, da so se ruski napadi nadaljevali in da nobena stran ni v celoti spoštovala dogovorjene prekinitve spopadov. Glede očitkov, da Ukrajina »žali« dan zmage 9. maja, pa država konec druge svetovne vojne obeležuje 8. maja, s čimer je usklajena z večino Evrope in želi oddaljiti svoje praznovanje od kremeljskega »kulta zmage«.

Lažne obtožbe, da je Ukrajina »nacistična«, so že dolgo stalnica proruskih sporočil, s katerimi Moskva pod pretvezo »denacifikacije« upravičuje svojo obsežno invazijo na Ukrajino. Izraz »terorizem« pa Moskva sistematično uporablja za označevanje ukrajinskih protinapadov in prelaganje odgovornosti za svojo agresivno vojno na Kijev.

Te lažne trditve je objavil italijanski medij L'Antidiplomatico, ki je usklajen s proruskimi narativi.

»Ukrajinski napadi na dan zmage bi upravičili popolno uničenje Ukrajine«

Medij pod nadzorom Kremlja je trdil, da bi Ukrajina ogrozila svoj obstoj, če bi 9. maja, ko Rusija praznuje zmago v drugi svetovni vojni, poskušala z droni dolgega dosega napasti Moskvo.

Gre za primer zastrašujoče retorike, ki prezre dejstvo, da je Rusija trenutno v vojaškem zastoju z Ukrajino in da je v zadnjem času utrpela več opaznih neuspehov na fronti. Hkrati gre za poskus preusmerjanja pozornosti in zmanjševanja pomena vse bolj uspešnih ukrajinskih napadov z brezpilotniki globoko na ruskem ozemlju. Nedavni napad z droni na Moskvo, le nekaj dni pred parado ob dnevu zmage na Rdečem trgu, je dodatno pokazal, da so tudi okrepljeni zračni obrambni sistemi prestolnice ranljivi.

To lažno trditev je objavil Sputnik Brazilija, veja ruskega državnega propagandnega medija v portugalsčini.

»Rusija omogoča združitev otrok z njihovimi družinami v Ukrajini«

Ruski državno financirani vir je objavil trditev, da Rusija otrokom omogoča vrnitev k sorodnikom v Ukrajini ali drugih državah, s čimer je okrepil ponavljajoči se dezinformacijski narativ, namenjen preusmerjanju pozornosti od dokumentirane vloge Rusije pri nezakonitih deportacijah in prisilnih premestitvah ukrajinskih otrok.

Primerov deportacij in premestitev otrok iz Ukrajine v Rusijo je toliko – zabeleženih je več deset tisoč primerov –, da ruske oblasti in mediji ne morejo več uporabljati običajne taktike popolnega zanikanja. Namesto tega trdijo, da Rusija rešuje te otroke in jim ponuja boljšo prihodnost, kot bi jo imeli v od vojne razdejani Ukrajini (pri čemer priročno zamolčijo, da je prav Rusija povzročila to stanje). V resnici Rusija ukrajinske otroke namešča v ruske rejniške družine ali državne ustanove, vključno z militariziranimi taborišči, kjer so izpostavljeni vojni propagandi, tisoče kilometrov od svojih domov. Otroci dobijo rusko državljanstvo, v številnih primerih pa jim spremenijo celo imena ali kraje rojstva, zaradi česar jih družine skoraj ne morejo več najti.

Neodvisna komisija Združenih narodov za preiskovanje kršitev v Ukrajini je ugotovila, da se 80 odstotkov deportiranih otrok ni vrnilo k svojim družinam. Tisti, ki jim je uspelo dobiti otroke nazaj, pa so morali premagati velike ovire in tveganja. Komisija je zaključila, da ravnanja ruskih oblasti predstavljajo zločine proti človečnosti.

Izjavo, da se lahko otroci, prisilno nameščeni v ruske ustanove ali rejniške družine, »svobodno vrnejo k svojim družinam«, je podala ruska senatorka Maria Lvova-Belova, ki opravlja funkcijo predsedniške pooblaščenke za otrokove pravice. Lvova-Belova je skupaj z Vladimirjem Putinom obtožena vojnih zločinov zaradi sodelovanja pri nezakonitih ugrabitvah otrok z okupiranih območij Ukrajine.

Ta lažna trditev se je pojavila na spletni strani TASS, ruske državne tiskovne agencije.

Ne pustite se zavesti.

Novičnik je v angleškem in slovenskem jeziku s povezavami na novice dostopen na spletni strani EUvsDisinfo.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-15-propaganda-ob-dnevu-zmage-prikrivanje-strahu-z-zastrasevanjem-in-zanikanje-ugrabitev>